

८. चित्रकलेचे आधुनिक माध्यम

संगणक

चित्रकला म्हटले की पेन्सिल, ब्रश आणि विविध रंगांपासून तयार करण्यात येत असलेले चित्र, ही पारंपरिक पद्धत आपणास माहीत आहे. पण सध्याच्या बदलत्या आधुनिक युगात रंग आणि ब्रशशिवाय चित्रकार संगणक या साधनाचा वापर करून चित्रकलेची निर्मिती करताना दिसतो.

चित्रकलेसाठी Paint नावाचे सॉफ्टवेअर आहे. या सॉफ्टवेअरमध्ये प्राथमिक Basic चित्रकलेची निर्मिती करता येते.

कोरल ड्रॉ

या सॉफ्टवेअरमध्ये लाईनवर्क केले जाते. त्याचबरोबर विविध प्रकारच्या फॉन्टची निर्मिती करता येते. तसेच लोगो, कलात्मक लग्नपत्रिका डिझाईन, पोस्टर, व्हिजिटिंग कार्ड हे सर्व प्रकारचे काम यात केले जाते.

फोटोशॉप

यात ड्रॉइंग, फोटोमेकिंग, विविध प्रकारचे अल्बम, फोटोफिनिशिंग प्रिंट मिडीयाची कामे, बॅनर डिझाईन तसेच कलात्मक बॅकग्राउंड निर्मिती करता येते

डिजिटल पेंटिंग

डिजिटल पेंटिंग हा चित्रकारासाठी आवडीचा कलाप्रकार आहे. यामध्ये पोर्ट्रेट, निसर्गचित्र, वस्तूचित्र इत्यादी विषयांचे वॉटरकलर, पोस्टर कलर, ऑईलकलर, पेस्टल अशा विविध प्रकारच्या रंग माध्यमांचा (Effect) उपयोग करून आकर्षक, सुंदर चित्रांची निर्मिती करता येते. याप्रकारात कॉम्प्युटर माऊसच्या ऐवजी Pen Tablet चा वापर केला जातो.

सर्व विषयावरील चित्रे मिक्सिंग (soft) किंवा ब्रशचे फटकारे (पॅचेसमध्ये) तसेच वेगवेगळे Effect देऊन तयार करतात.

2D Flash, MX

या सॉफ्टवेअरच्या सहाय्याने 2D Animation (चलचित्रे) ची निर्मिती करता येते. द्विमीत कार्टून अॅनिमेशनसाठी व्यक्ती पात्राची (कॅरेक्टर) एका सेकंदाची हालचाल करण्यास २४ स्केचेसची (ड्रॉइंग) आवश्यकता असते.

कार्टून अॅनिमेशन विविध प्रकारच्या पात्रांची (कॅरेक्टर) निर्मिती चित्रकार कल्पकतेने करतो. उदा. चेहरा, पेहराव, मानवाकृती, पक्षी, प्राणी व त्यांच्या हालचाली यासाठी अनेक स्केचेसची कॉम्प्युटरच्या सहाय्याने हालचाल केली जाते. त्याबरोबरच विषयाला अनुसरून बॅग्राउंड जसे निसर्गचित्र, घर, दिवस, रात्र अशा सर्व प्रकारची पेंटिंग सॉफ्टवेअरच्या सहाय्याने करून कार्टून फिल्म तयार करतात.

कार्टून अॅनिमेशनची काही प्रसिद्ध पात्रे पुढीलप्रमाणे आहेत.

छोटा भिम मधील भिम, चुटकी, राजू, कालिया, ढोलू-भोलू आणि जग्गू. प्रसिद्ध कार्टून अॅनिमेशन धारावाहिक

(१) छोटा भिम

(२) डोरेमॉन

या पुढील प्रकार म्हणजे 3D (त्रिमित) अॅनिमेशन

Max, Maya हे सॉफ्टवेअर वापरून 3D अॅनिमेशन फिल्म तयार करता येतात. अॅनिमेशनचे पुढील प्रकार आहे.

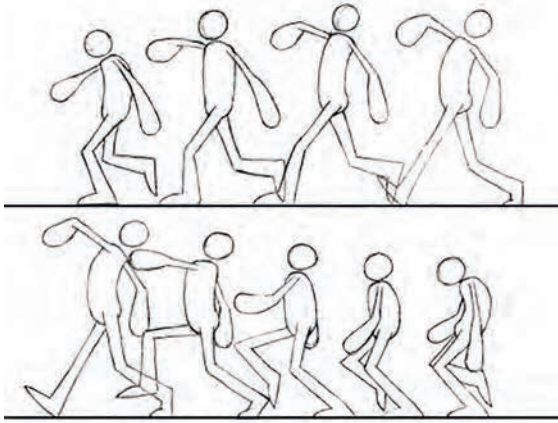
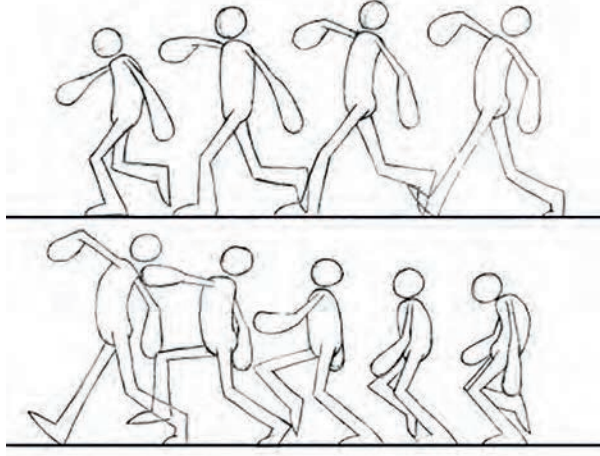
(१) कट आऊट

(२) क्ले अॅनिमेशन

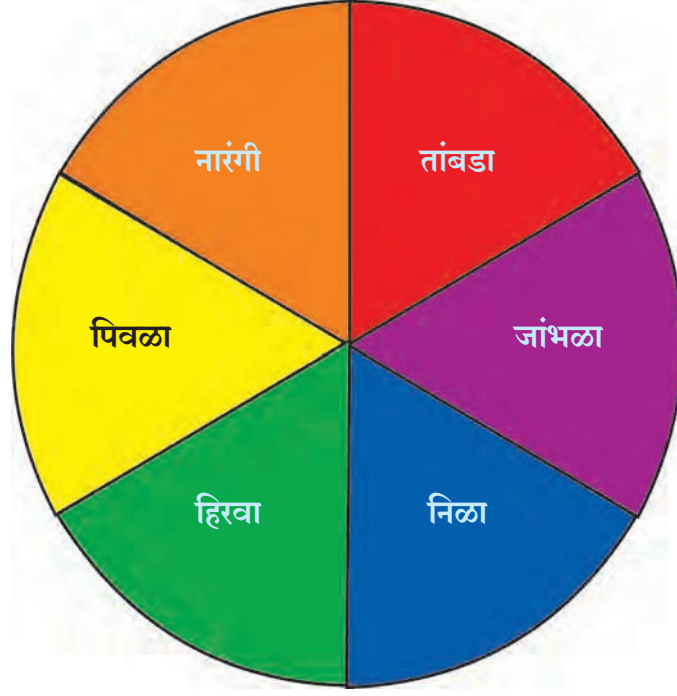
(३) स्टॉप मोशन

अशा प्रकारे संगणकाच्या सहाय्याने चित्रनिर्मिती व ॲनिमेशन फिल्मचे अनेक प्रकार तयार करता येतात.

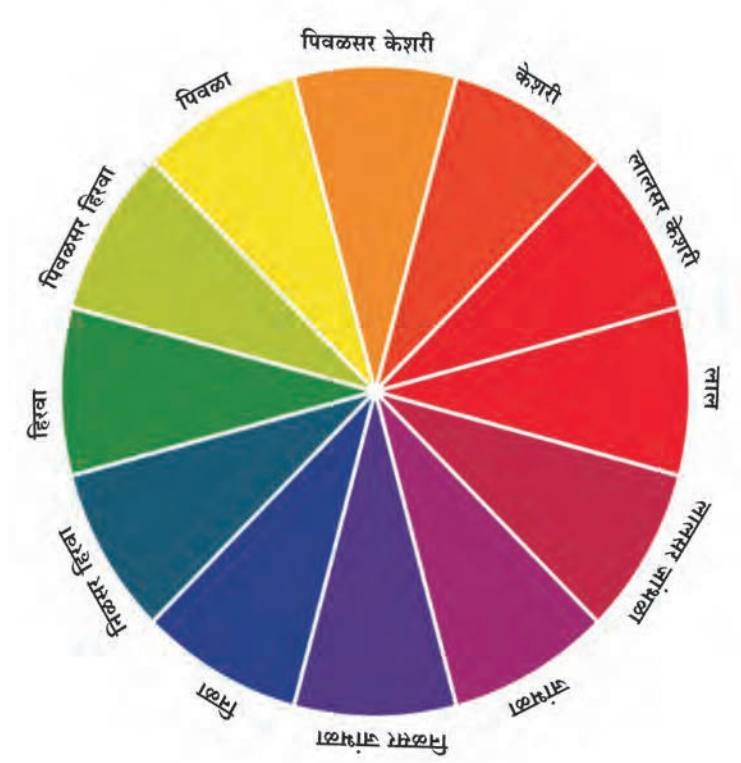
आधुनिक तंत्रज्ञानाचा समावेश असणाऱ्या ॲनिमेशन या द्विमित व त्रिमित (2D/3D) कला प्रकाराच्या वेगळ्या क्षेत्रात कलाकार म्हणून विद्यार्थी आपले करिअर घडवू शकतील.

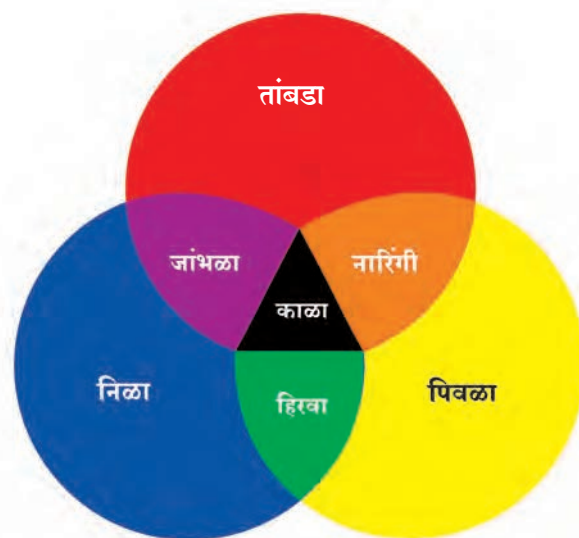
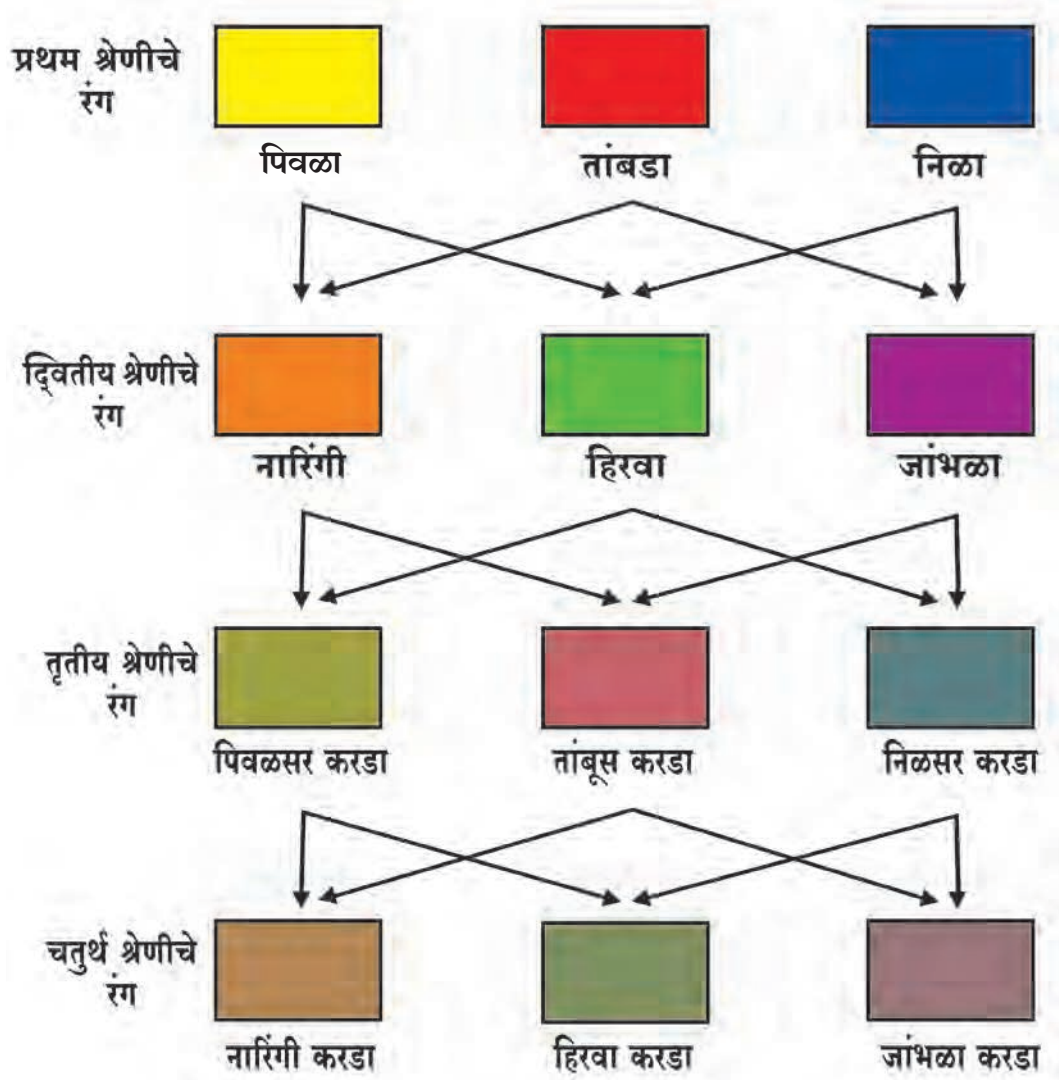
रंगचक्र

सहा रंगाचे रंगचक्र

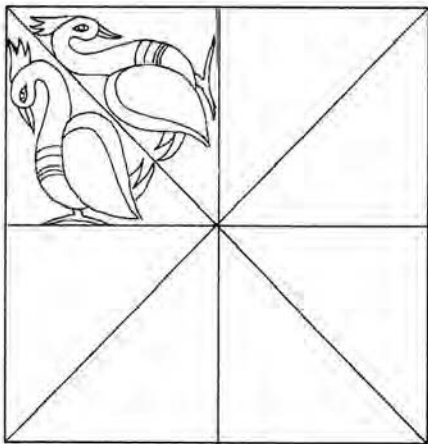

बारा रंगाचे रंगचक्र

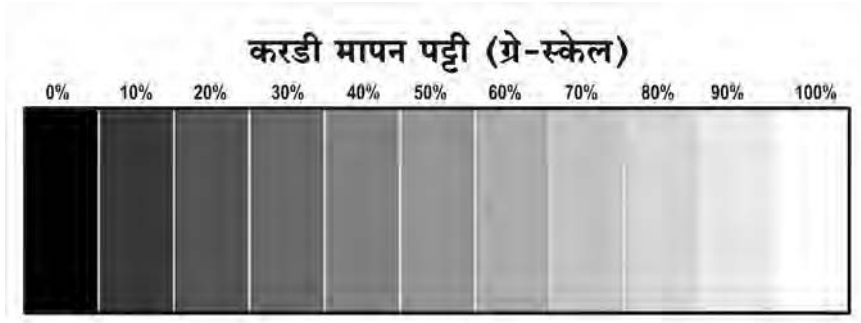

चित्रकाराचा रंगसिद्धांत (डेव्हिड ब्रूस्टर पद्धती)

संकल्प चित्र

कोलाज

वस्तुचित्र

प्रात्यक्षिक नोंदी

अभ्यासलेला प्रात्यक्षिक विषय : (१) चित्रकला

(२) संकल्प चित्र व रंगकाम

(३) चित्रात्मक संकल्प

वर्षभरातील प्रात्यक्षिकांच्या नोंदी :